

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

NUMERO 03 SYYSKUU 2023

KAUPPA KAMARI

**TUKIVIIDAKOSTA
TUOTTAVAAN
TYÖHÖN**

S. 18

**KASVUA KANSAINVÄLISILTÄ
MARKKINOILTA**

Vauhdita yrityksesi investointeja **vihreään siirtymään ja digitalisaatioon**

Maailma ympärillämme muuttuu. On tärkeää pysyä kehityksessä mukana. Rahoituksemme avulla vauhditat yrityksesi investointeja kohti vihreämpää ja digitaalisempaa tulevaisuutta.

Tutustu uusiin vakuudettomiin lainatuotteisiimme, ilmasto- ja ympäristölainaan sekä digitalisaatio- ja innovaatiolainaan, jotka ovat toteutettu yhteistyössä Euroopan investointirahaston kanssa InvestEU-takausohjelman tuella.

finnvera.fi/ilmastojadigi

FINNVERA

Yrittäjyysmaakunta – Etelä-Pohjanmaa

Me olemme yrittäjyysmaakunta. Se on fakta, joka ei ole syntynyt parin viime vuoden aikana, vaan on tulosta täällä asuneiden ja asuvien ihmisten kyvystä uskoa tulevaisuuteen, perustaa yrityksiä, olla optimisteja ja nähdä mahdollisuuksia siinä, missä joku toinen on nähnyt esteen.

Maakuntakeskus ja monet muut kunnat saavat yrittäjiltä hyviä arvosanoja yrittäjämynönteisestä toiminnasta. Meillä ei kaavoitus ”aharista” kun yrittäjä haluaa rakentaa uuden tehtaan tai laajennuksen. Neuvoja ja tukea on yrityksille saatavilla hyvin ja elinkeinoelämän verkostot toimivat yhteistyössä läpi koko maakunnan. Viestit ja tieto neuvojen ja tuen mahdollisuudesta ei aina kaikkia yrittäjiä tai yritysjohtajia tavoita, mutta lasken sen osittain informaatiotulvan syyksi.

Suhdannebarometrit ja talousennusteet kertovat hieman negatiivista lähikuukausien kehityksestä. Erityisesti rakentaminen näyttää hiljenevän valtakunnan tasolla voimakkaasti. Tuoreimmassa EK:n suhdannebarometrissä koko valtakunnan tasolla kysynnän puute on noussut tärkeimmäksi yritysten kasvun esteeksi. Saman tutkimuksen mukaan Pohjalaismaakunnissa työvoimapula on edelleen tärkein kasvu este, vaikka kysynnän puute onkin noussut sen rinnalle.

Kesän myrskyisän politiikan uutisoinnin taustalla tapahtuu jo positiivisia asioita ja kolmikantainen työläinsäädäntöä uudistava työryhmä on aloittanut toimintansa. Työmarkkinoilla voi olla tulossa riittävä syksy,

kun Suomen työläinsäädäntöä muokataan muiden Pohjoismaiden tasolle. Kauppakamarit eivät ole mukana työmarkkinaosaapuolena, mutta käymme keskustelua yritysten menestyksestä ja kilpailukyvystä sekä tarjoamme tietoa päätöksenteon valmisteluun.

Eteläpohjalaisyrityksissä tiedetään, että menestystä ei tule, ellei itse yritä. Täällä yrityksillä ovat perusasiat kunnossa ja yhteiskunta ympärillä tukee niiden menestymistä. Suhdanne-ennusteet ovat ennusteita, joihin asiat oikein tekemällä voi vielä vaikuttaa. Yrityksissä tulevaisuus tehdään itse ja jos se on meistä kiinni, niin siitä tehdään niin hyvä kuin mahdollista.

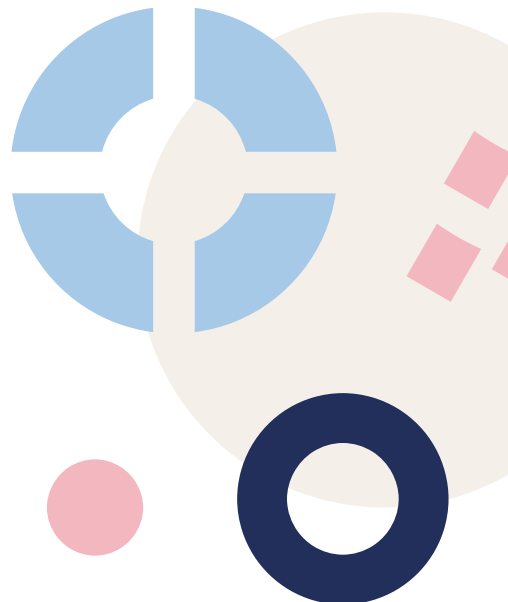
Yrityskohtaisia vetovoimaa parantavia toimia tarvitaan aina, niin hyvinä kuin huonoinakin aikoina, jotta yritysten on mahdollista rekrytoida uusia osaajia myös tulevaisuudessa. Johtamisen ja työn ohjaamisen kehittäminen, rekrytointiprosessin parantaminen, organisaatiokulttuurin kehittäminen ja viestinnän parantaminen auttavat. Samoin digitalisaatiota voidaan lisätä monessa yrityksessä, tuotekehitystä voidaan systematisoida ja lisätä sekä tavoitella uusia asiakkaita uusilta markkinoilta. Etelä-Pohjanmaan kauppakamari ja alueen muut palveluntarjoajat auttavat näissä kylä, joten ota yhteyttä, kun tarvitset jeesaa-jaa.

Energistä syyskä kaikille!

Tomi Kohtanen

TOMI KOHTANEN
TOIMITUSJOHTAJA
ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

WWW.ETELA-POHJANMAANKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Tomi Kohtanen

TOIMITUS

Petra Piironen
Hannele Hynynen

KONSEPTI JA ULKOASU

Keskuskauppakamari

TAITTO

Fano Oy

KANNESSA

Tarja Keen
Valokuva: Finnero Oy Ltd

PALAUTTEET:

ep@kauppakamari.fi

ILMOITUSMYyntI

Petra Piironen
Puh. 040 650 1588

JULKAISIJA

Etelä-Pohjanmaan kauppakamari,
Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

ILMESTYMINEN

Neljä kertaa vuodessa maaliskuussa,
toukokuussa, syyskuussa ja joulukuussa.

PAINO

Painotalo I-Print, Seinäjoki

JAKELU

Tämä lehti lähetetään kaikille
Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin
jäsenyrityksille ja -organisaatioille sekä
yhteistyökumppaneille. Jos lehden
vastaanottajaksi merkitty henkilö ei ole
enää

tavoitettavissa tästä osoitteesta,
niin ilmoitathan siitä ystävällisesti
meille, kiitos.

ISSN 2342-8198 12

KAUPPAKAMARI KOULUTUS

Kausikortilla päivität tietosi
sinulle tärkeistä asioista
suunnitelmallisesti ja
edullisesti.

Etäkoulutusten Kausikortti

Kausikortilla voit osallistua jopa kymmeneen sinua
kiinnostavaan enintään yhden päivän mittaiseen
etäkoulutukseen. Yhden koulutuksen hinta on
keskimäärin 450 €, joten kiinteähintaisen Kausikortin
käyttäjänä hyödyt todella tuntuvasti.

Kausikortilla voit osallistua myös vuosittaisiin
suosikkiseminaareihimme, joita ovat esimerkiksi Suuri
Työsuhdepäivä, Työoikeuspäivä, Suuri Palkkapäivä,
Palkanlaskijan päivä, Johtamisen ajankohtaispäivä,
Tilinpäätös- ja veropäivä sekä Ennakkoperintä.
Tutustu kaikkiin etäkoulutuksiin KauppakamariKaupassa.

Jäsenetuhinta: 1 490 € / 12kk

Hinta muille 1 790 € / 12 kk

www.kauppakamarikauppa.fi

Tilaa Kausikortti itsellesi tai henkilöstölle –
jo kaksi saa Kausikortin 300 euroa / käyttäjä edullisemmin.
Vai haluatko mieluummin henkilöstöllesi
yrityskohtaisen Kausikortin?

Kysy lisää myynti@helsinki.chamber.fi

PÄÄKIRJOITUS

03 Yrittäjyysmaakunta Etelä-Pohjanmaa
Tomi Kohtanen

TEEMA

14 **Henkilöjuttu: Kasvuyrittäjä tuntee myös mitalin toisen puolen**
Timo Sormunen

18 **Teemajuttu: Tukiviidakosta tuottavaan työhön**
Timo Sormunen

YRITYSTARINOITA

09 **Kultaseppä A. Hanhiniemi Ay - Käsityön ja teknologian taitava yhdistäjä**
Petra Piironen

10 **Finnero Oy Ltd - Kasvaa kansainvälisiltä markkinoilta**
Petra Piironen

22 **Nammo Lapua Oy- 100 vuotta kansainvälistyen**
Petra Piironen

34 **Q & A kysy lakimieheltä Toimitusjohtajasopimus**

Kauppakamarin jäsenyys kannattaa!

KAUPPAKAMARI
JÄSEN

Jäsenet saavat käyttöönsä kamarin monipuoliset jäsenedut ja -palvelut. Asiakkaillesi ja yhteistyökumppaneille kauppakamarin jäsenyys viestii vastuullisesta yritystoiminnasta.

HYÖDYNNÄ JÄSENETUJASI:

- KOULUTUKSET JA SEMINAARIT JÄSENHINTAAN
- MAKSUTTOMAT NEUVONTAPALVELUT
- KANSAINVÄLISTYMISEN PALVELUT
- VERKOSTOT ELINKEINOELÄMÄÄN, YRITYKSIIN JA JULKISHALLINTOON
- TEHOKAS VAIKUTTAMISKANAVA ALUEEMME ELINKEINOELÄMÄN KASVUUN JA KILPAILUKYKYYN

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

Kysy lisää, neuvomme mielellämme

ep@kauppakamari.fi

p. 06 429 8100

Jäsenenä saat

UUSIA VERKOSTOJA

Voit osallistua lukuisiin maksuttomiin jäsentapahtumiin, joissa tapaat potentiaalisia yhteistyökumppaneita, kuulet kiinnostavia alustuksia yrityksen kilpailukykyä koskevista aiheista ja saat uusia ajatuksia.

HYÖDYLLISTÄ AJANKOHTAISTA TIETOA

Kuukausittaisessa jäsenkirjeessä saat tietoa ajankohtaisista asioista, tapahtumista ja vaikuttamiskeinoistamme. Lisäksi saat neuvonnan vinkkejä, kiinnostavia artikkeleita sekä tietoa tulevista koulutuksista ja kirjoista. Neljä kertaa vuodessa digitaalisesti ilmestyvä Kauppakamarilehti syventää yrityksille tärkeitä seudullisia teemoja.

VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIA

Yhdessä olemme enemmän. Kauppakamarissa toimii useita valiokuntia, joissa lukuisat jäsenemme pääsevät mukaan vaikuttamaan Helsingin seudun kehittämiseen. Toimivat suhteemme päättäjiin mahdollistavat sujuvan edunvalvonnan ja vaikuttamistyön.

TERVETULOA UUDET JÄSENET!

ALAVUS

Avese Oy

Avoin yhtiö Veljekset Nurmimäki

Etelä-Pohjanmaan Kone yrittäjät ry

EVIJÄRVI

Pahkakangas Jarmo ja kumppanit

avoin yhtiö

HARJA

SaTe-Line Oy

HUHMARIKOSKI

Jico Koneistus Oy

HYLLYKALLIO

Ascar Oy

Kuriiripalvelut Lampinen Oy

JALASJÄRVI

Kuljetus ja Urakointi J&J Saarinen Oy

KAUHAJOKI

Aron Rakennus Oy

Jasade Oy

Kauhajoen Kirjakauppa Oy

Sähkö-Mäntylä Oy

KAUHAVA

Kauhavan Kirkonkylän Apteekki

Kauhavan Vesi Oy

Peka Trading Oy

KORTESJÄRVI

Carolina Keittiö Oy

KOURA

Kouralahti Oy

KURIKKA

Laskentapalvelu Veikko Tuohimäki Oy

LAPPAJÄRVI

Lappajärven Apteekki

LAPUA

Lapuan Kipupiste Oy

PMP-Palvelut Oy

LENTILÄ

Ahon Liikenne

LUOPAJÄRVI

Jari Alanko Oy

MANTILA

Audittila

NÄRPIÖ

RW Construction Oy Ab

PANTTILA

Maanrakennus Mäki-Kala Oy

SEINÄJOKI

Ammattiopisto Luovi

EASY palvelut Oy

Hietamäen Kuljetus Oy

Innolink Staff Pohjanmaa Oy

JVCON Oy

Kuljetuspalvelu J&J Saari, avoin yhtiö

Mittauspalvelu Merida

PERÄSEINÄJOKI

Lakeuden Maataloustili Ky

RUONA

Kuortaneen Energiaosuuskunta

TEUVA

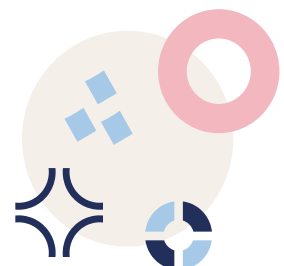
Fysioterapia Forte Oy

Oletko lähdössä maailmalle? Saat kokonaisvaltaista neuvontaa kauppaprosesseihin liittyen mm. vientivaatimusten selvittämiseen, kauppasopimuksiin ja viensiti-asiakirjoihin. Kauppakamarissa myös myönnetään ja vahvistetaan vientiasiakirjoja. Lisäksi autamme ulkomaisten yrityskumppaneiden löytämisessä ja tarjoamme tietoa EU-rahoituksessa. Juridiikasta ja toimintaympäristöistä yli 37 maassa Enterprise Europe Network-yksikkömme kautta.

ASiantuntevaa neuvontaa

Kaikkea ei tarvitse tietää itse. Asiantuntijamme ja lakimiehemme auttavat jäseniämme maksutta työsuhteisiin, verotukseen, taloushallintoon, kansainvälistymiseen, kestävään kehitykseen ja lakiasioihin liittyvissä kysymyksissä. Saat vastaukset nopeasti ja luottamuksella.

Työsuhdeneuvonta p. 09 2286 0250

VASTUULLISUUDELLA KILPAILUETUA

PK-YRITYKSEN VASTUULLISUUSVALMENNUS

10.10. SEINÄJOKI/HOTELLI ALMA

8.11. ETÄPÄIVÄ

Pirjo Virtanen
Head of Sustainability Services
Greenstep Oy

Perttu Kouvalainen
Toimitusjohtaja
Impakt Agency Fabrik

Anne Vanhala
Vastuullisuusasiantuntija
Keskuskauppamari

Valmennus auttaa sinua ja yritystäsi ottamaan vastuullisuuden kentän haltuun!
Se sisältää kattavia asiantuntijapuheenvuoroja, käytännön toimintamalleja,
case-esimerkkejä ja verkostoitumista.

Lisäksi osallistajat tekevät yhdessä vastuullisuusasiantuntijoiden kanssa
olennaisuusarvion omalle yritykselleen.

Löydät yrityksellenne tärkeimmät vastuullisuuden
painopistealueet ja saat konkreettiset toimintasuositukset jatkuon!

Tule mukaan!

VUODEN POSITIIVISIN SEINÄJOKINEN

Ilmianna positiivisin seinäjokinen 30.11.2023 mennessä
www.etela-pohjanmaankauppamari.fi

tai <http://bit.ly/positiivisin2023>

Voittaja julkaistaan 13.12.2023

Yhteistyössä:

epari

JCI

Seinäjoen Seudun Nuorkauppamari
Junior Chamber Seinäjoki

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAMARI

Käsityön ja teknologian taitava yhdistäjä

TEKSTI: PETRA PIIRONEN, KUVAT: TUUKKA KIVIRANTA

TÄNÄ VUONNA 35 VUOTTA TÄYTTÄVÄ KULTASEPPÄ HANHINIEMI ON NÄHNYT MONET VAIHEET YRITTÄJÄPOLULLAAN, KUTEN VARMASTI KAIKKI PITKÄNLINJAN YRITYKSET SUOMESSA. VUONNA 1988 AVIOPARI PÄIVI JA AIMO HANHINIEMI TUNSIIVAT YRITTÄMISEN PALOA, JA HE HALUSIVAT YHDISTÄÄ OSAAMISENSA PERUSTAMALLA KULTASEPÄNLIIKKEEN SEINÄJOELLE.

Perinteinen ajattelu jalometallikorujen kanssa työskentelystä ei voisi enempää johtaa lukijaa harhaan, sillä ammatissa on kyse mitä suuremmissä määrin monimuotoisesta käsityötekemisestä. Hanhiniemellä on tehty osia niin soittimiin, antiikkisiin autoihin kuin suuttimia harrikoihin. Ala ja saatavilla oleva koulutus ovat muuttuneet voimakkaasti viimeisten vuosikymmenten aikana ja erityisesti mallinnuksesta on tullut merkittävä osa kultasepän arkipäivän työtä. - 3D-suunnittelu ja -tulostus ovat paitsi nopeuttaneet prosesseja myös mahdollistaneet monimutkaisten muotojen luomisen, mikä on meille kilpailuvallti. Erikoistumalla erottuu massasta. Nyt voi tehdä yhden vaativan esineen ilman huikeaa työhintaa, kertoo yrittäjäpariskunnan poika, Joonas Hanhiniemi. - Tiedostot on helppo lähettää nopeasti sähköisesti, kun ennen lähetettiin fyysisiä paketteja, hän jatkaa.

Työnjako on ollut perheyriyksessä luontevaa ja Joonan liittyttyä mukaan toimintaan, 3D-mallinnus on avannut uusia mahdollisuuksia suunnitteluun. Joonas vastaa korujen suunnittelusta ja tuoterunkojen valmistamisesta, kun taas Aimo keskittyy kivien istuttamiseen ja viimeistelyyn. Yritysmailmassa menestys saavutetaan aina joukkueena ja Päivin rooli vaativien hallinnollisten tehtävien, markkinoinnin sekä asiakaspalvelun virtuoosina, on perheyriyksen merkittävä kulmakivi.

Vaikka tekniikka on tehnyt vallankumouksen korualalla, perinteiset kultasepän työtekniikat, kuten valu, istuttaminen ja alipainevalusysteemi, ovat säilyneet. Myös Hanhiniemet ovat investoineet uuteen, aiempaa tarkempaan jyrsiimeen. Aimo Hanhiniemi naurahtaa, että esimerkiksi sormuksen valmistuksessa kalibroiduista kivistä tulee valita sopivat yksilöt jopa kymmenesosamillin sisällä – tämä vaatii tinkimättömää tarkkuutta.

Asiakkaalla on nykyään entistäkin aktiivisempi rooli tuotteen suunnittelussa. Hanhiniemen tarjoama palvelu on laajentunut uniikkituotteita etsivien asiakkaiden tarpeisiin niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Vaikka yksilöllinen suunnittelu saatetaan mieltää kalliiksi, nykyteknologian avulla tämä ennakkoluulo on

murrettu. Asiakkaan omaa silmää miellyttävien inspiraatiokuvien pohjalta syntyy helposti mallinnuksia ja animaatioita, ja eri hintaiset vaihtoehdot ovat ulottuvilla ilman kauneudesta tinkimistä. Kultaseppä Hanhiniemi on onnistuneesti yhdistänyt perinteen ja teknologian, ja tarina heidän yrittäjyydestään kertoo sitoutumisesta omaan ammattiin, perheen voimasta sekä rohkeudesta kulkea ajan mukana.

Kasvua kansainvälisiltä markkinoilta

TEKSTI: PETRA PIIRONEN, VALOKUVAT: FINNERO OY LTD

-KOVA TYÖNTEON MENTALITEETTI JA KASVUN TAVOITTELEMINEN KANSAINVÄLISILTÄ MARKKINOILTA ON AINA OLLUT MINULLE SISÄSYNTYISTÄ, TOTEAA FINNERON TARJA KEEN. SEITSEMÄSSÄ VUODESSA ON TUOTTEITA MYNNISSÄ JO 18 ERI MAASSA MUTTA RAAKAA TYÖTÄ SE VAATII.

-Neljän lapsen äitinä vanhemmuus on tärkein työni, mutta kyllä yrittäjyys myös vie vahvasti mukanaan, Keen sanoo. -Itse kutsun meitä yrittäjiä tekijöiksi. Työn-tekijä, hän jatkaa. Muita intohimon kohteita hänelle ovat kulttuurit ja kielet. 20 vuotta on ehtinyt vierähtää ulkomailla. Kansainvälisille markkinoille lähteminen vaatii raakaa työtä, aivan kuten muukin yrittäminen, mutta ihan kaikkea ei tarvitse keksiä itse, vaan kannattaa verkostoitua ja ottaa oppia myös muilta.

Tarja nostaa viisi vinkkiä omalta alkutaipaleeltaan muille yrittäjille tai yrittäjyyttä miettiville: niin tärkeitä panostettavia seikkoja kuin vältettäviä sudenkuoppia kansainvälistymisessä, verkostoitumisessa ja ovien avaamisessa.

Tärkeä lähtökohta on rehellisyyden ja luotettavuuden rakentaminen, sillä sitä arvostavat kaikki: niin asiakkaat, yhteistyökumppanit kuin sidosryhmätkin. -Aina tulee tilanteita, jolloin universumi heittää kapuloita hyvinkin rasvattuihin rattaisiin, kuten esimerkiksi korona teki, Keen toteaa. Tällaiset vastoinkäymiset pysäyttävät toviksi miettimään, kuinka jatkaa eteenpäin. Kuitenkin olemalla itselle ja muille rehellinen, luotettava ja hoitaa luvutut asiat – se kantaa.

Vahvan brändin rakentamisen ja brändäyksen tärkeyden Keen kertoi oppineensa kantapään kautta. -On syytä puntaroida huolellisesti, lähteekö brändäämään tuotteet vai yritys edellä. Itse tein sen virheen, että menin tuotteet edellä, jolloin asiakkaat tiesivät

meidän HALLA-tossut, mutta eivät olleet koskaan kuulleetkaan FinNerosta. Tätä on ollut myöhemmin tosi vaikea muuttaa.

Liika vaatimattomuus ei myöskään ole hyväksi, eikä asioita kannata ajatella liian pienesti. Keen muistuttaa, että lähteäkseen kansainvälisille markkinoille ei tarvitse osata ranskaa, italiaa, saksaa ja ruotsia. - Vienti vaatii ennen kaikkea rohkeutta, eikä voi jäädä odottamaan kaiken olevan täydellisen valmiina vientiä varten, kuten esimerkiksi verkkosivujen käännösversiot. - Et ole koskaan täysin valmis, Keen toteaa. Asiakastapaamisessa vastassa voi olla toinen heikkoa englantia puhuva, ja loppu viimeksi kaikki on vain henkilökemialla. Eteen tulee aina selvitettäviä asioita, joita täytyy vain rohkeasti lähteä selvittämään. Jollakulla on varmasti tietoa, jolloin apua kyllä löytyy. - Itselläni oli iso ongelma, kun minun piti antaa hinnat USA:n tukkurille perille toimitettuna. Soittelin pitkin New Yorkin tullia, kun kukaan ei tiennyt mikä on koirien narttusuojien tullikoodi ja paljonko näistä pitää maksaa tullia. – mutta selvitin asian. Ja nyt pöksyt ovat siellä, Keen naurahtaa.

Rahatilanteesta ja taloudesta kannattaa olla aina kärryllä. Se on vastuu, mitä ei voi delegoida toiselle. Vaikka sinulla olisi hyvä yhtiökumppani tai hyvä kirjanpitäjä, varmista aina, että tiedät tilitalanteen, tulevat ja menevät tulot sekä menot. Lisäksi perusasiat kirjanpidosta on syytä opetella: tuloslaskelman ja taseen erot, miten nämä muodostuvat ja mitkä ta-

pahtumat ovat kirjanpidollisesti tärkeitä. Verot tulee myös huolehtia ja varmistua niiden maksamisesta.

Yhteistyö ja verkostoituminen. Verkostoituminen on muutakin kuin kontaktien keräämistä. On tärkeää tutustua ihmisiin, kiinnostua heistä, heidän ongelmistaan ja ajatuksista aidosti. - Kirjoitan aina itselleni jokaisesta keräämästäni käyntikortista muistiinpanot, mistä henkilön kanssa juteltiin, ja jos kova kiire esim. messuosastolla, yritän käyntikorttiin laittaa muutaman sanan mikä muistuttaa ihmisestä, Keen vinkkaa. Verkostoitumiseen voi käyttää useita eri kanavia, joista yksi todella toimiva kanava on LinkedIn. Se on asiantuntijoiden ja johtajien areena, missä on hyvä olla mukana. Kanava on edullinen, jossa ei keskitytä mainostamaan, vaan ollaan asian ytimessä. -Itse olen saanut meille ovet auki USA:n markkinoille juuri näin kontaktoimalla tavoiteltavien yritysten työntekijöitä. Hyvänä vinkkinä suosittelen laittamaan verkostoitumiskutsun yhteyteen yksityisviestin. Tuolloin kutsusi hyväksytään helpommin. Lisäksi pyydän omia työntekijöitäni myöskin pitämään LinkedIn profiilit ajantasalla, Keen sanoo.

FinNero Oy Ltd

- Yrittäjä Tarja Keen
- Seinäjoki
- Lemmikkitarvike-verkkokauppa
- Perustettu v. 2016
- Vientiä 18 maahan

VEROTUS SEMINAARI

24.-25.10.2023
SEINÄJOKI AREENA

MYÖS
ETÄ

Tomi Viitala
Johtava veroasiantuntija
Keskuskauppakamari

Risto Walden
Toimitusjohtaja Bilanssi Oy

Mikko Kalliovaara
KTM, toimitusjohtaja
Fennoa Oy

Ohjelmassa:

- Kirjanpidon ajankohtaiskatsaus
- Ajankohtaista verolainsäädäntöä
- Ajankohtaista yritysten ja yrittäjien välittömästä verotuksesta
- Tulevaisuuden sähköinen laskutus pk-yrityksissä
- Vastuullisuus ja kestävä kehitys pk-yrityksissä
- Arvonlisäverotuksen ajankohtaisasiat

Juha Lindgren
KTT, KM, professori, Vaasan Yliopisto

Karl-Johan Sigfrids
KTM, Taloushallinnon
asiantuntija, Oy Certima Ab

Anne Vanhala
vastuullisuusasiantuntija
Keskuskauppakamari

Varaa paikkasi vuoden
merkittävimmästä verotuksen
ja taloushallinnon
ajankohtaistapahtumasta!

WWW.VEROTUSSEMINAARI.FI

Kasvuyrittäjä tuntee myös mitalin kääntöpuolen

NOORA FAGERSTRÖM ON NYKYINEN KANSAN-
EDUSTAJA, JOKA TIETÄÄ MITÄ MENESTYKSEN
KÄÄNTÖPUOLELLA ON – JUNGLE JUICE BAR
-SMOOTHIEKETJU PURISTI VÄLILLÄ MEHUT
MYÖS YRITTÄJÄSTÄ ITSESTÄÄN

TEKSTI TIMO SORMUNEN KUVAT MEERI UTTI

HAASTATELU TOTEUTETTU VIIKOLLA 32

Espoolainen, Jungle Juice Bar -kioskiketjun perustajana ja osaomistajana tunnettu Noora Fagerström rynnisti viime vaaleissa eduskuntaan heti ensi yrittämällä ja vieläpä varsin mittavalla äänipotilla.

Fagerström saattaakin monien silmissä näyttää henkilöltä, joka menestyy ja onnistuu lähes kaikessa, johon hän vain tarttuu. Kasvuyrittäjän taivalleeseen on kuitenkin mahtunut myös tuskanhikeä ja epätoivon kyynelitä.

Aikanaan lähes rakettimaisesti kasvanut ja valtakunnalliseksi laajentunut Jungle Juice Bar -ketju näki päivänvalon vuonna 2010. Pariskunnan yhteinen liikeidea syntyi erällä ulkomaanmatkalla saadun kipinän pohjalta.

Noora Fagerströmistä tuli yrityksen toimitusjohtaja 24-vuotiaana ja hän pyöritti kyseistä postia liki kymmenen vuotta. Vuonna 2017 yrityksen osake-enemmistö myytiin pääomasijoittaja Vaaka Partnersille, joka turvasi Jungle Juice Barin tulevaisuuden ja palkitsi myös pitkää päivää painaneet yrittäjät.

Kauempaa katsoen yrityksen kasvupolku saattoi näyttää pelkältä menes-

»

PIENET YRITYKSET ON
SAATAVA KASVU-URALLE JA
TYÖLLISTÄMÄÄN SELVÄSTI
NYKYISTÄ ROHKEAMMIN.
TÄMÄN RISKIN KANSSA
MYÖS FAGERSTRÖM
JOUTUI AIKANAAN
TASAPAINOILEMAAN.

tystarinalta, mutta mitalilla oli kuitenkin monelle kasvuyrittäjälle tuttu kääntöpuoli. Kasvu vaatii rahaa ja pääomia, joiden takeeksi yrittäjäpariskunta joutui matkan varrella panttaamaan myös henkilökohtaisen omaisuutensa.

Yrityksen laajentaminen uusille paikkakunnille ei sekään sujunut ongelmitta. Välillä yhtiössä oltiin jopa tilanteessa, jossa rahat riittivät juuri ja juuri palkkojen maksuun.

Ensimmäinen työntekijä on iso kynnyks

Ei siis ihme, että Fagerström piti vaalikampanjassaan esillä monia teemoja, joiden myötä kasvuyrittäjien taipaleesta tulisi edes hieman tasaisempi. Myös konkurssin tehneet yrittäjät ansaitisivat leimakirveen sijaan uuden mahdollisuuden.

Kaikkein tärkeintä olisi kuitenkin se, että pienet yritykset saataisiin kasvu-uralle ja työllistämään selvästi nykyistä rohkeammin. Tämän riskin kanssa myös Fagerström joutui aikanaan tasapainoilemaan.

”Yrittäjälle suurin kynnyks on useimmiten ensimmäisen työntekijän palkkaaminen. Hän joutuu pohtimaan tarkasti, onko töitä tarpeeksi, kestäkö kassa myös hiljaisempina aikoina ja millaisen työntekijän hän lopulta löytää”, Fagerström listaa.

Hallitusohjelmaan kirjattu tavoite irtisanomisen helpottamisesta voi kuulostaa maallikon korviin kovalta linjaukselta. Se olisi kuitenkin Fagerströmin mielestä pienyrittäjille äärimmäisen tärkeä uudistus, joka näkyisi nopeasti myös työllisyyslukuissa.

”Vastuulliset yrittäjät pitävät osaavista ja hyvistä työntekijöistä tiukasti kiinni. Työsuhde pitäisi kuitenkin pystyä purkamaan, jos rekrytointi epäonnistuu eikä palkattu henkilö sovellu tehtävään. Tämä madaltaisi todella monen yrittäjän työllistämiskynnyks”, hän vakuuttaa.

Toinen piristyspiikki löytyy Fagerströmin mukaan paikallisesta sopimisesta, jolle olisi tarvetta etenkin palvelu- ja ravintola-alalla.

”Esimerkiksi sunnuntailisät voivat olla niin iso kuluerä, että töitä on tehtävä kiireestä huolimatta minimiporukalla ja päivän saldo jää silti miinukselle”, hän toteaa.

Eläkejärjestelmässä riittää remontoitavaa

Pienten yritysten kasvua kannustaisi myös yrittäjien eläkejärjestelmän ja perintöverotuksen remonti. Viime hallituskaudella tehty YEL-uudistus oli Fagerströmin mukaan eläkekertymän näkökulmasta oikeansuuntainen, mutta pienyrittäjille epäoikeudenmukainen.

”Monella pienituloisella yrittäjällä tulee olemaan vaikeuksia selvitä tulevista tasausmaksuista. Osalle se voi tietää jopa yritystoiminnan loppumista”, Fagerström harmittelee.

Samalla hän painottaa, ettei YEL-yhtälöön ole helppoa ratkaisua. Haasteena on sekin, ettei osa yrittäjistä luota koko järjestelmään ja rakentaa oman eläketurvansa henkilökohtaisten sijoitusten varaan.

”Jotain tälle asialle on tehtävä. Vaihtoehtoja voisivat olla rahastointi, yhdistelmävakuutukset tai yrittäjien tuominen saamaan eläkejärjestelmään palkansaajien kanssa”, Fagerström listailee.

Perintövero käy kalliiksi perillisille

Myös verotuksessa riittää rukattavaa, mikäli yrittäjiä aiotaan saada kasvupolulle. Yhteisöveron alennus jättäisi enemmän pelimerkkejä investointeja varten ja perintöverotusta keventämällä helpotettaisiin yritysten sukupolvenvaihdoksia.

”Moni perheyrittäjä joudutaan myymään ulkopuolisille, koska perillisillä ei ole yksinkertaisesti varaa maksaa sukupolvenvaihdoksesta koituvia perintöveroja. Järkevämpää olisi periä veroja vasta sitten, kun omaisuutta aletaan realisoida”, Fagerström huomauttaa.

Osa yrittäjistä jarruttaa tietoisesti myös yrityksensä tuloksentekoa, sillä se tietää vain isompaa verotaakkaa. ”Tämä on kasvun kannalta aivan nurinkurista. Tässäkin veroja tulisi maksaa vasta sitten, jos tuloseuroja aletaan nostaa yhtiöstä ulos.”

Verotuksesta johtuvat kasvujarrut pitäisikin kuulemma poistaa nopeasti, mikäli Suomi aikoo pysyä kilpailijamaiden kyydissä. ”Esimerkiksi Viro ajaa meistä start up-yrittäjyydessä pian ohi”, Fagerström huomauttaa.

Perintövero käy kalliiksi perillisille

Myös verotuksessa riittää rukattavaa, mikäli yrittäjiä aiotaan saada kasvupolulle. Yhteisöveron alennus jättäisi enemmän pelimerkkejä investointeja varten ja perintöverotusta keventämällä helpotettaisiin yritysten sukupolvenvaihdoksia.

”Moni perheyrittäjä joudutaan myymään ulkopuolisille, koska perillisillä ei ole yksinkertaisesti varaa maksaa sukupolvenvaihdoksesta koituvia perintöveroja. Järkevämpää olisi periä veroja vasta sitten, kun omaisuutta aletaan realisoida”, Fagerström huomauttaa.

Osa yrittäjistä jarruttaa tietoisesti myös yrityksensä tuloksentekoa, sillä se tietää vain isompaa verotaakkaa. ”Tämä on kasvun kannalta aivan nu-

KUKA: Noora Fagerström, Jungle Juice Bar -mehukioskiketjun perustaja ja osaomistaja, Kokoomuksen kansanedustaja, talous- ja ympäristövaliokuntien jäsen, Espoon kaupunginvaltuutettu ja enkelisijoittaja.

KOULUTUS: Tradenomi

PERHE: Aviomies ja kolme lasta

HARRASTUKSET: Triathlon, hiihto, jooga, kuntosalit, tennis, mökkeily ja luonnossa liikkuminen

Yrittäjyys- ja taloustaitoja alakoulusta alkaen

Noora Fagerström on viime vuosina alkanut kantaa entistä enemmän huolta myös lasten ja nuorten taloustaidoista. Hänen mielestään pelottavan harvalla nuorella on selkeää käsitystä pikavippien todellisista kuluista, laskurästeistä tai luottotietojen menetykseen liittyvistä riskeistä.

Yrittäjyyden ja taloudenhallinnan perustaitoja pitäisikin tuoda entistä enemmän yläkouluihin. ”Jokaisen nuoren on hyvä ymmärtää rahan arvo, säästämisen tärkeys sekä se, miksi laskut pitää maksaa”, Fagerström tiivistää.

Entä mitä hän itse tekisi toisin, jos olisi nyt perustamassa ensimmäistä yritystä? ”Kysyisin neuvoja huomattavasti laajemmasta yrittäjä- ja asiantuntijajoukosta. Sillä välttäisi monet alkutaipaleen virheet.”

Tukiviidakosta tuottavaan työhön

KESTÄVÄÄ KASVUA, VELKAANTUMISEN KÄÄNTÄMISTÄ LASKUUN JA TYÖNTEON KANNATTAVUUDEN PARANTAMISTA. TÄTÄ HALLITUSOHJELMASSA LUVATAAN. TUORE TYÖMINISTERI ARTO SATONEN (KOK) KERTOO MILLÄ EVÄILLÄ SUOMEN SUUNTAAN OLLAAN MUUTTAMASSA.

TEKSTI TIMO SORMUNEN

Petteri Orpon (kok) luotsaama hallitus aikoo tulevien neljän vuoden aikana luoda Suomeen 100 000 uutta työpaikkaa. Työministeri Arto Satosen (kok) mukaan todellinen saldo on vielä tätäkin isompi, jos hallitusohjelmaan kirjatut keskeiset työllistämiskeinot saadaan käännettyä konkretiaksi. Niiden myötä pk-yritysten työllistäminen helpottuu ja työnteosta tehdään aina tukieuroja kannattavampi vaihtoehto.

Petteri Orpon hallituksen alkutaival on ollut monenlaisten kohujen siivittäjä ja uutisotsikot ovat täyttyneet aivan muista asioista, mitä alkuun odotettiin.

Työministeri Arto Satoselle viime kuukausien kohina on kuitenkin tarjonnut ainakin osittaisen työrauhan. Se voi kuitenkin jäädä syksyn edetessä pelkäksi toiveeksi, sillä hallitusohjelma sisältää monia rohtoja, joita on kiitelty voimakkaasti työnantajaleirissä, mutta jotka maistuvat karvaalle sekä opposition että ay-väen piirissä.

Niitä puolustaessaan tuore työministeri saanee huomata moneen kertaan, että pestissä tarvitaan hyvien puhelahjojen lisäksi myös turnauskestävyyttä ja paksua nahkaa. Siihen Satonen tuntuu toisaalta myös varautuneen, sillä työministerin salkku kuuluu olevan hänelle toiveiden täyttymys.

”Työelämän ja sosiaalipuolen asiat ovat olleet minulle keskeisiä koko kansanedustajaura-

ni ajan. Olen ollut muun muassa työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja ja vedin työllisyysryhmää myös hallitusneuvotteluissa. Tämä on ihan luontevaa jatkoa aiemmalle työlle”, työministerin pestin Matias Marttiselle (kok) kautensa puolivälissä luovuttava Satonen toteaa.

Pk-yritykset avainasemassa

Hallitusohjelman kirjauksista löytyy myös muun muassa lakko-oikeuksien rajaamista, paikallisen sopimisen lisäämistä, työttömien aktivoimista, pk-yritysten työllistämisen helpottamista sekä työvoimapalveluiden ja toimeentulotuen uudistamista. Tavoitteena on luoda niiden avulla 100 000 uutta työpaikkaa sekä uudistaa työmarkkinoita ja sosiaaliturvaa niin, että työnteko on aina yhteiskunnan tukien varassa elämistä kannattavampi vaihtoehto.

Monet ehdotukset on ehditty oppositiossa ja ay-leirissä leimata paluiksi työnantajien yksinvaltaan. Satosen mukaan maailma ei kuitenkaan ole enää näin mustavalkoinen.

”Esimerkiksi paikallisesta sopimisesta on saatu monissa yrityksissä todella hyviä kokemuksia. Se on parantanut kilpailukykyä, pelastanut työpaikkoja ja tuonut lisää palkanmaksuvaraa.

Kuva: Kokoomus

Kyllä meillä ymmärretään entistä laajemmin se, että työmarkkinoilla on nyt lopultakin tehtävä ne uudistukset, jotka kilpailijamaissa on viety läpi jo vuosia sitten”, Satonen toteaa.

Tavoiteltu työpaikkojen määrä kuulostaa nyky-suhdanteessa vähintäänkin optimistiselta, mutta Satonen on toista mieltä.

”Jos paikallista sopimista saadaan edistettyä sekä pienten pk-yritysten työllistämiskynnystä ja työnantajariskiä madallettua, saldo on selvästi yli 100 000. Esimerkiksi paikallisen sopimisen ulottaminen myös järjestäytymättömiin yrityksiin tuo sen piiriin 70 000 uutta yritystä”, hän ynnäilee.

Satosen listalla kärkipäässä ovat myös yt-lain soveltamisrajan nostaminen 50 henkilöä työllistäviin yrityksiin sekä irtisanomisten helpottaminen henkilökohtaisin perustein.

”Tulevien vuosien työllisyys on tunnetusti pk-yritysten varassa ja etenkin alle 10 hengen yritykset on saatava työllistämään lisää väkeä. Yksinyrittäjyys on hyvässä myötätulessa, mutta samaan aikaan työllistävien yritysten määrä laskee jatkuvasti. Tämä kehitys on nyt katkaistava.”

Pätkätöistä tasaisempaan tulovirtaan

Työvoimapalveluissa TE-palvelut siirtyvät vuo-

sikymmenten jälkeen takaisin kuntien kontrolle. Satosen mukaan tämä tarkoittaa parempaa asiakas- ja paikallistuntemusta, räätälöidym-pää palvelua ja tätä kautta tehokkaampaa työllistymistä.

”Toimistoilta edellytetään myös tehokasta verkottumista paikallisen elinkeinoelämän ja koulutustahojen kanssa. Lisäksi niiden on tehtävä alueellista yhteistyötä, sillä jokaiseen kuntaan ei voida perustaa palvelupisteitä”, Satonen muistuttaa.

Tärkeänä periaatteena on se, että työnteosta tehdään sosiaaliturvaa kannattavampi vaihtoehto. Osa-aikatyön sijaan painotetaan koko-aikatyötä, jolloin omalla palkalla tullaan toimeen ilman yhteiskunnan tukieuroja.

”Tämä voi olla joillakin palvelualoilla hieman hankalasti toteuttavissa, mutta kuitenkin mahdollista. Korona-aikana nähtiin, kuinka esimerkiksi ravintoloista siirryttiin töihin kaupan puolelle”, Satonen huomauttaa.

Nuorten lisäksi työministeri kantaa huolta yli

**”YKSINYRITTÄJYYS
ON HYVÄSSÄ
MYÖTÄTUULESSA,
MUTTA SAMAN
AIKAAN
TYÖLLISTÄVIEN
YRITYSTEN
MÄÄRÄ LASKEE
JATKUVASTI. TÄMÄ
KEHITYS ON NYT
KATKAISTAVA.”**

Kuva: Lauri Heikkinen, valtioneuvoston kanslia

50-vuotiaista konkareista. Heidän työllistymisensä on monella toimialalla vaikeaa, vaikka osaamista, kokemusta ja työmotivaatiota olisi riittämiin.

”Tässä kohtaa työnantajien asenteiden on yksinkertaisesti muututtava. Monella toimialalla on osaajapula, joten meillä ei yksinkertaisesti ole varaa tällaiseen ikärasismiin. Esimerkiksi terveydenhuollossa emme enää edes pärjäisi ilman tätä kokeneiden ammattilaisten joukkoa.”

Vastakkainasettelusta yhteistyöhön

Vaikka hallitusohjelmasta ja sen työelämä-osiosta on saatu valmistelukoneistoon vasta murto-osa, on moni ehtinyt jo ennustaa, että tulevasta syksystä tulee työmarkkinarintamalla vähintäänkin tulikivenkatkuinen.

Se tietää Arkadianmäellä sitä, että ilmassa leijuu työtaisteluiden uhka ja karvalakkilähetystöjä riittää myös työministerin ovelle.

Satonen kuitenkin toivoo vastakkainasettelun sijaan malttia ja rakentavaa asennetta, jolla päästäisiin yhdessä eteenpäin. Samalla hän painottaa pitävänsä tiivistä yhteyttä liittoihin ja keskusjärjestöihin.

”Kaikki uudistukset tehdään kolmikantatyöryhmissä, joissa hallituksen esitykset ovat keskustelun pohjana. Esimerkiksi paikallises-sa sopimisessa sen on jo edellisen hallituksen pöydällä ollut Pekka Timosen selvitys. Eli evät nämä asiat osapuolille uusia ole”, Satonen muistuttaa.

Samalla hän muistuttaa, että hallitus aikoo puuttua napakasti myös viime aikoina paljastuneisiin järjestelmän väärinkäytöksiin.

”Kilpailuetua on haettu muuttamalla muun muassa perinteistä palkkatyötä yrittäjätyöksi, mikä rikkoo selkeästi takäläisiä pelisääntöjä. Rakennusliitto on pitänyt asiaa ihan syystä esillä”, Satonen kiittelee.

Kuva: Kokoomus

Rasismissa peiliin katsomisen paikka

Istuvan hallituksen alkutaivalta ovat värittäneet perussuomalaisten ministereiden rasistiset some-viestit.

Epäasiallista käytöstä ja rasismia on kuitenkin myös suomalaisilla työpaikoilla. Pahimmillaan kyse on ollut lähes pakkotyöstä, kuten muun muassa vihannesviljelmiltä, marja-alan yrityksistä ja ravintoloista paljastuneet tapaukset ovat osoittaneet.

Ne ovat järkyttäneet myös tuoretta työministeriä.

”On hyvä, että tällaiset väärinkäytökset paljastuvat. Samalla se osoittaa, että meillä on nyt peiliin katsomisen paikka. Minkäänlainen rasismi, epäasiallinen kohtelu, työpaikasta maksettavat kynnyksrahat tai alipalkkaus eivät kuulu suomalaiseseen yhteiskuntaan”, hän toteaa.

Samalla Satonen muistuttaa, ettei Suomi yksinkertaisesti selviä ilman selvästi nykyistä mittavampaa maahanmuuttoa. Isot ikäluokat eläköityvät ja paikkaajiksi tarvitaan myös ulkomaisia käsipareja. Niitä houkutellessa nyt entistä kohdistetummin muun muassa Brasiliasta, Filippiineiltä, Intiasta ja Vietnamista.

”Mikäli aiomme pysyä osaajakisassa mukana, on tulijoille pystyttävä tarjoamaan myös sujuvat maahanmuuttokäytännöt, turvallinen asuinympäristö, lasten koulutus ja puolison työllistymisen. Rasismille ei tässä yhtälössä ole tilaa.”

Ilmianna Vuoden digitaalinen eteläpohjalaisyritys tai digiteko!

Kauppakamarin ICT-valiokunta on jo kohta kymmenen vuoden ajan tehnyt merkittävää työtä edistääkseen ja tunnustaakseen Etelä-Pohjanmaan alueella toimivia digitaalisia yrityksiä. Tämä tunnustus tulee yleisöltä tulleiden ilmiintojen perusteella, joissa kuka tahansa voi ehdottaa vuoden digitaalista eteläpohjalaista yritystä tai tekoa. Tavoitteena on tuoda esiin yrityksiä, jotka ovat menestyksekkäästi hyödyntäneet digitaalisen teknologian tarjoamia mahdollisuuksia omassa liiketoiminnassaan.

Voittaneet yritykset ovat osoittaneet kykenevänsä innovatiiviseen ja älykkääseen digitalisaation hyödyntämiseen, mikä on auttanut niitä säilyttämään tai kasvattamaan liiketoimintaansa. Näitä parannuksia ja kehitysaskeleita voi olla esimerkiksi:

- Tehokkuuden lisääminen: Voittava yritys voi olla ottanut käyttöön digitaalisia prosesseja, jotka ovat parantaneet liiketoiminnan tehokkuutta. Tämä voi liittyä esimerkiksi automaatioon, analytiikkaan tai tietojen hallintaan.
- Asiakaskokemuksen parantaminen: Yritys voi olla luonut digitaalisia ratkaisuja, jotka tekevät asiakkaiden kanssa vuorovaikutuksesta sujuvampaa ja personoitua. Esimerkiksi verkkosovellukset, chatbotit tai räätälöidyt asiakasviestinnät voivat parantaa kokemusta.

Uusien markkinoiden avaaminen: Digitaalisten välineiden avulla yritys voi laajentaa toimintaansa uusille markkinoille tai tavoittaa uusia asiakassegmenttejä. Verkkokauppa, kansainvälinen läsnäolo tai digitaaliset markkinointikampanjat voivat olla esimerkkejä tästä.

- Innovaatiot ja uudet palvelut: Vuoden digitaalinen yritys voi olla tuonut markkinoille uusia digitaalisia tuotteita tai palveluita, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeisiin ja tuovat lisäarvoa.
- Data-analytiikan hyödyntäminen: Voittava yritys voi olla tehokkaasti käyttänyt keräämäänsä dataa ja analytiikkaa liiketoimintapäätösten tueksi. Tämä voi auttaa yritystä ymmärtämään paremmin asiakkaitaan ja ennustamaan markkinatrendejä.

Tämä tunnustus tulee yleisöltä tulleiden ilmiintojen perusteella, joissa kuka tahansa voi ehdottaa vuoden digitaalista eteläpohjalaista yritystä tai tekoa. Tavoitteena on tuoda esiin yrityksiä, jotka ovat menestyksekkäästi hyödyntäneet digitaalisen teknologian tarjoamia mahdollisuuksia omassa liiketoiminnassaan. Kaiken kaikkiaan Vuoden digitaalinen yritys -palkinto kannustaa yrityksiä hyödyntämään ICT-ratkaisuja ja digitalisaation eri osa-alueita luovasti ja tehokkaasti. Tällaiset esimerkit voivat inspiroida muita yrityksiä ottamaan vastaavia digitaalisia harppauksia omassa toiminnassaan ja siten edistää alueen digitaalista kehitystä. Osallistu ja ilmianna meille toimija, joka mielestäsi toteuttaa näitä asioita tai on mielestäsi valinnan arvoinen!

Petri Haapanen

ICT- valiokunnan puheenjohtaja

**VUODEN
DIGITAALINEN
ETELÄPOHJALAINEN YRITYS
tai
DIGITEKO**

Tee ilmianto viim. 10.10.2023
osoitteessa: bit.ly/digitaalinen2023

Palkinnon myöntää Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin ICT -valiokunta

**ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI**

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

Ilmoittaudu:

hhj.fi

Vuoden 2023 kurssit

HHJ-kurssi innostaa aloittamaan ja kehittämään hallitustyöskentelyä sekä tarjoaa uusia ideoita nykyisten toimintatapojen ja näkökulmien uudistamiseen. Hyvällä hallitustyöllä edistetään yritystoimintaa.

KENELLE?

- Soveltuu hallitustyötä jo tekeville tai sitä suunnitteleville
- Viisi puolen päivän jaksoa, ryhmätyö kohdeyrityksessä & sekä lukupaketti

HHJ-ryhmätyö

Kohdeyritykselle erinomainen mahdollisuus saada yhdeksi päiväksi käyttöönsä "advisory board" ja sitä kautta pohtia yrityksen tulevaisuuden strategioita ja hallitustyöskentelyn tuottamaa lisäarvoa. Ryhmätyöhön kohdeyritykseksi pääsee kolme ensimmäistä hakijaa - voit varata yrityksellesi kohdeyrityksen paikan jo ennakkoon ottamalla yhteyttä hannele.hynynen@kauppakamari.fi

HHJ KURSSI
HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

5.10.-9.11. Seinäjoki

MYÖS
ETÄ

HHJ HALLITUS JA VASTUULLISUUS
HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

Tässä teemakoulutuksessa käymme käytännönläheisesti läpi yritysvastuun keskeiset alueet ja niiden merkitys hallitustyössä sekä tutustumme ajankohtaisiin trendeihin ja parhaisiin käytäntöihin.

24.11. Seinäjoki

MYÖS
ETÄ

HHJ PUHEENJOHTAJA
HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

23.-24.1.2024

HHJ PJ-kurssi Seinäjoki

“Paras koulutus mihin olen urallani osallistunut!”

“HHJ on avannut silmät monessa asiassa.”

“Selkeytti hallituksen roolia.”

“Ryhmätyöt antoisia ja hyödyllisiä.”

100 vuotta kansainvälistyen

TEKSTI: PETRA PIIRONEN, VALOKUVAT: NAMMO LAPUA OY

100-VUOTISJUHLAVUOTTAAN VIETTÄVÄ NAMMO LAPUA ON OIVALLINEN ESIMERKKI YRITYKSESTÄ, JOSSA BRÄNDIN VAALIMINEN ON KOODATTU KOKO HENKILÖKUNTAAN. KANSAINVÄLISILLÄ, ARMOTTOMASTI KILPAILLUILLA MARKKINOILLA JOHTOASEMAN YLLÄPITÄMINEN EI OLE ITSESTÄÄNSELVYYS JA KILPAILIJAT HAASTAVAT TEKEMISTÄ

Lapuan Patruunatehtaan ja Nammo Lapuan edeltäjältä, Valtion Patruunatehtaan johdolta edellytettiin kansainvälistä työtettä jo sata vuotta sitten, heti tehtaan perustamisen alusta saakka. Vasta itsestästyneen maan huoltovarmuuden tukemisesta alkutahdit saaneen tehtaan toiminta laajeni vientitoimintaan. Ampujien keskuudessa patruunat olivat jo 1930-luvulle siirryttäessä hyvin arvostettuja. Patruunoilla siivitettiin Suomen joukkue menestykseen ammunnan MM-kilpailuissa. Tehtaanjohtaja muun muassa veloitettiin matkustamaan ulkomailla ja tutustumaan eri valmistustekniikoihin sekä kilpaileviin tuotteisiin. Laadukkaalla omalla tuotesuunnittelulla sekä yrityksen strategialla ja työntekijöiden vahvalla halulla olla maailman paras, synnytettiin tarkkuudesta ja laadustaan maailmankuulu Lapua-tuotemerkki. 1920-luvulla kielitaito, benchmarking ja liiallisen vaatimattomuuden perisuomalaisesta ajattelustaan karistaminen ei ollut itsestäänselvyys, ja kun se ei ole nykyisinkään itsestään selvää, on lapualaisille hatun nostaminen päästä todella paikallaan.

Lukuisien omistusvaiheiden myötä vuonna 1998 Patria Industries Oyj, Celsius AB (Ruotsi) ja norjalainen Raufoss ASA allekirjoittivat sopimuksen ampumatarvikeliiketoimintojen yhdistämiseksi yhdeksi pohjoismaiseksi konserniksi. Myöhemmin Celsius AB on jäänyt pois ja nykyisin Nammo Lapuan omistavat Norjan valtio sekä Patria Oyj, mikä on yli 50%:sti Suomen valtion omistama. Yhteistyö norjalaisten kanssa on toiminut hyvin, minkä vuoksi yritykses-

tä puhutaan Nammon henkilökunnan keskuudessa leikkisästi avioliittona. – Norjalaisten ajattelutapa on hyvin samanlainen kuin meillä suomalaisilla, Site Manager Pekka Himanka toteaa.

Patruunatehtaalla on perinteisesti tehty pitkiä työuria. Ei ole tavatonta, että tehdas työllistää perheitä useassa sukupolvessa. Henkilökunta on kautta aikain ollut sitoutunutta, minkä osoituksena lukuisia jatkuvan parantamisen kehittämistoimenpiteitä tulee henkilöstön omina ehdotuksina. Kevään aikana parantamishdotuksia on saatu peräti 120 kpl ja näitä 69 kpl on jo toteutettu. - Työntekijä on aina oman työnsä paras asiantuntija, Himanka muistuttaa.

Nammo Lapua Oy

- **Passion for Precision**
- **Perustettu v. 1923 (Valtion Patruunatehdas)**
- **Vientimaita n. 60, päävientimaat: USA, Norja, Saksa, Kanada, Ruotsi**
- **Työntekijämäärä 225 henkilöä**
- **Site Manager Pekka Himanka**

Patruunatehtaalla on perinteisesti tehty pitkiä työuria. Ei ole tavatonta, että tehdas työllistää perheitä useassa sukupolvessa. Henkilökunta on kautta aikain ollut sitoutunutta, minkä osoituksena lukuisia jatkuvan parantamisen kehittämistoimenpiteitä tulee henkilöstön omina ehdotuksina. Kevään aikana parantamisehdotuksia on saatu peräti 120 kpl ja näitä 69 kpl on jo toteutettu. - Työntekijä on aina oman työnsä paras asiantuntija, Himanka muistuttaa.

Tehtaalle on vuoteen 2027 saakka laadittu selkeä kasvutavoite, ja tällä kasvupolulla kuljetaan tukevasti. Lapualla on kuluvalle vuodelle odotettavissa kasvua yli 20 prosenttia. Vientikohteina merkittävintä roolia näyttelevät Pohjois-Amerikka, Pohjoismaat sekä muut Euroopan maat, kukin noin kolmasosan siivulla. Jotta tuotanto on myös jatkossa maailman terävintä kärkeä, on investointeja tehtävä. Kuluvana vuonna toteutetaan noin 10 MEUR investoinnit ja tehtaalle tulee peräti kaksi uutta hylsylinjaa.

Itse toimiala on tiukasti säänneltyä ja kaupanteko luvanvaraista, jolloin vastuullisuus on luonnollisesti vahvasti mukana yrityksen arjessa - ei ainoastaan tuotteiden muodossa. Kaikki työntekijät perehdytetään yrityksen eettiseen oppaaseen ja syksyn aikana syvennyttään yrityksen arvoin arvotyöpajojen merkeissä. Lisäksi hiilijalanjäljen pienentämiseen panostetaan tekemällä muun muassa kestäviä valintoja esimerkiksi energiatuotantoon ja pakkauksiin. - Turvallisuus on ehdottomasti meidän kärkiprioriteetti ja se menee aina kaiken muun edelle, Himanka sanoo.

Räätälöidyt yrityskohtaiset koulutukset

Räätälöidyissä koulutuksissa on lukuisia etuja! Saatte tiimin tai ryhmän yhteisen koulutushetken, juuri teille sopivan sisällön ja ajankohdan sekä myös hinta on usein edullisempi kuin, että osallistuisitte kaikki yleiseen koulutukseen.

Voitte valita, käytättekö omia tilojanne, vai hoidetaanko tilajärjestelyt ja tarjoilut kauttamme. Käytämme koulutuksissamme aina omien alojensa huippuasiantuntijoita.

Toteutettuja koulutuksia

- Taloushallinto
- Excel, O365
- HR
- Julkiset hankinnat
- Yhteisöllisyys hybridityössä
- Tiiminvetäjien koulutus
- Hallitustyön koulutuksia, esim. HHJ johdanto, omistajastrategia, eri kohderyhmille: kunnille, kaupungeille ja yrityksille

Palautteita

”Kiitos mukaansatempaavasta koulutuksesta! Saimme paljon ajateltavaa ja ammennettavaa työhömmel!”

”Oli meille räätälöity, eli käsiteltiin juuri meille tärkeitä ja ajankohtaisia asioita.”

**Koulutukset yrityksesi ja
henkilöstösi tarpeisiin!**

OTA YHTEYTTÄ

Hannele Hynynen
palveluasiantuntija

p. 050 343 3753

hannele.hynynen@kauppakamari.fi

Kasvu ja menestys

TIMO RANTA

BUSINESS DIRECTOR AT ILKKA OYJ
ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARIN KAUPPA- JA PALVELUVALIOKUNNAN PUHEENJOHTAJA

Miten saada aikaan kasvua? tätä pohditaan varmasti säännöllisesti lähes jokaisessa kasvuhaluissa yrityksessä. Oman taustani vuoksi katse kiinnittyisi aika nopeasti markkinointiin ja myyntiin, mielestäni molemmat ovat kasvun kannalta todella merkittäviä ajureita. Pohdittavaksi tulee varmasti yleensä myös monia muitakin asioita mm. tarjoomaan, asiakaskokemukseen, brändiin, tuotantoon, prosesseihin, automaatioon jne. liittyen. Kannattava kasvu näyttää myös erilaiselta riippuen yrityksen tilanteesta, uusi juuri perustettu yritys tai 100 vuotta jo toiminut vakiintunut yritys vaativat tilanteesta riippuen eri toimenpiteitä.

Panostaminen myyntiin ja markkinointiin vaatii juhlapuheiden lisäksi myös paljon arjen tekoja. Systemaattinen tapa toimia on edellytys asioiden kehittämiseksi. On hyvä määrittellä suunta, mihin ollaan menossa. Suunta nojaa varmasti vahvasti yrityksen strategiaan. Kun suunta on selvillä, on hyvä miettiä miten tavoitteeseen päästään. Mitä isompi tavoite, sitä isompi muutos. Erityisesti arjen tekemisen pitää muuttua merkittävästi. Muutokset arjessa eivät tapahdu itsestään eivätkä yhdessä yössä. Muutos on matka, jolle on hyvä asettaa välitavoitteita.

Pienempien tavoitteiden saavuttaminen osoittaa tiimille, että toiminta kehittyy ja tiimi etenee kohti tavoitetta. Usein käy niin tiimi kokee tavoitteen mahdollittomana, varmasti näin onkin jos muutosta ei saada aikaan. On siis hyvä että pystymme osoittamaan että eteenpäin mennään ja välitavoitteiden saavuttaminen vahvistaa tiimin motivaatiota pyrkiä entistä voimakkaammin kohti tavoitetta. Kasvua kannattaa johtaa lukujen kautta. On kuitenkin hyvä muistaa, että pelkkä lukujen kautta johtaminen ei riitä. Erityisen tärkeää on rakentaa tiimi, joka pelaa samaan maaliin ja tekee kaikkensa tavoitteen saavuttamiseksi. On siis tärkeää tunnistaa tekijät/asiat millä motivoidaan tiimi ponnistelemaan yhteisen tavoitteen eteen.

Menestys seuraa onnistumisia ja tuloksia. Kun päästään tavoitteisiin, mikä yleensä vaatii muutosta ja varsinkin systemaattista tekemistä, saadaan aikaan tuloksia. Henkilöstön sitoutuminen ja fiilis muutoksen keskellä on tärkeää pitää kunnossa. Kasvun aikaansaaminen vaatii siis tarkkaa otetta arkeen monessakin mielessä. Muutokset ympäristössä voivat joskus vaatia nopeitakin reaktioita, kuten olemme viime vuosina joutuneet toteamaan.

Lähi- ja etäkoulutukset Seinäjoella

Muistathan räätälöidyt,
yrityskohtaiset
koulutuksemme, kts. s.26

4.10. Uusi EU-koneasetus Seinäjoki/ myös ETÄ

Koneiden turvallisuutta koskeva lainsäädäntö muuttuu! Kuinka uusi EU:n konetuoteasetus vaikuttaa koneiden turvallisuuteen liittyvään lainsäädäntöön ja millaisia muutoksia se tuo mukanaan nykyiseen käytäntöön ja millä tavoin uusi konetuoteasetus vaikuttaa eri toimijoiden, kuten valmistajien, maahantuojien ja koneiden omistajien, velvoitteisiin koneiden turvallisuuden suhteen?

Kouluttaja: **Markku Ulvinen**,
Johtava asiantuntija, Koneturva Oy

21.11. Kirjanpitäjän päivä 2023 Seinäjoki/ myös ETÄ

Käymme läpi viimeaikaiset muutokset ja niiden vaikutukset kirjanpitoon ja tilinpäätökseen. Koulutus on suunnattu kirjanpitäjille sekä taloushallinnon parissa työskenteleville. Päivitä tietosi ja saa asiantuntevat neuvot muuttuvien käytäntöjen soveltamiseen omaan työhösi.

Kouluttaja: kirjanpidon asiantuntija **Teija Kerbs** Helsingin seudun kauppakamari.

24.11. HHJ Hallitus ja vastuullisuus, Seinäjoki/myös ETÄ

Hallitus vastuullisuuden asialla -teemakoulutus päivittää hallituksen jäsenen tiedot yritysvastuun strategisesta merkityksestä yrityksen arvonnissa ja omistaja-arvon kasvattamisessa. Koulutus helpottaa strategisten yritysvastuutavoitteiden asettamista ja yrityksen vastuullisuustyön käynnistämistä ja kehittämistä.

Asiantuntija: **Katri Sipilä**, VT,
HHJ- PJ, Business Coach,
Deve Partners

11.12. Ennakkoperintä Seinäjoki/myös ETÄ

Päivitä tietosi vuoden 2024 verotukseen vaikuttavista muutoksista kauppakamarin vuotuisessa koulutuksessa. Asiakkaiden toiveesta järjestämme koulutuksen nyt hieman pidennettynä.

Asiantuntija: johtava asiantuntija **Sari Wulff**, Verohallinto.

HHJ- Hyväksytty hallituksen jäsen -kurssit Seinäjoella

5.10. - 9.11. klo 9.00-15.30

HHJ - Hyväksytty hallituksen jäsen

Seinäjoki Areena / mahdollisuus etäosallistumiseen

Kurssi soveltuu hallitustyöskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen. Se sopii sekä hallitustyötä jo tekeville henkilöille tai sitä harkitseville ja auttaa myös yrittäjiä ja yritysjohtajia hyödyntämään hallitustyöskentelyä entistä paremmin.

”Hyvä kurssi, suosittelen mielelläni tätä eteenpäin!”

MUUTAMA PAIKKA JÄLJELLÄ!

Kurssin arvosana 4.5/5

23. - 24.1.24

HHJ Puheenjohtajakurssi

Seinäjoki / Hotelli-ravintola Alma

Toimiva hallitus toimii osakeyhtiön voimavarana ja suunnan näyttäjänä. Kurssi soveltuu toimitusjohtajille, hallitusten puheenjohtajille ja puheenjohtajaksi aikoville. Koulutukseen osallistujilta edellytetään HHJ -kurssin käymistä tai vastaavien tietojen hallitsemista. Asiantuntija: **Ismo Salminen**, HHJ PJ, varatuomari, johtaja Tampereen kauppakamari, hallituspartneri

Kurssin arvosana: 4.9/5

Johtaminen & esimiestyö

- 20.9. Osakeyhtiön lopettaminen
- 22.9. Yhteistoimintalaki pähkinänkuoressa
- 26.9. Osakassopimus
- 27.9. Controllerin valmennuspäivä
- 29.9. Työntekijämäärään sidotut työnantajavelvollisuudet
- 5.10. Tuloslaskelman hyödyntäminen yrityksen johtamisessa
- 5.10. Jatkuvan keskustelun malli
- 10.10. Taitava, valmentava liidaaja™ -minivalmennus
- 11.10. Keskeiset palkanlaskenta-asiat esihenkilöille
- 12.10. Taseen hyödyntäminen yrityksen johtamisessa
- 24.10. Vastuullinen työnantaja
- 24.-25.10. Hyväksytty Advisory Board (HAB)
- 31.10. Työkykyä vai ei? Työntekijän työkyvyttömyys työnantajan näkökulmasta
- 2.11. Asiantuntijasta esihenkilöksi
- 2.11. Customer Success Manager (CSM) -koulutuspäivä UUTUUS
- 3.11. Onnistunut perehdytys käytännössä
- 10.11. Johtamisen Ajankohtaispäivä
- 14.-15.11. Project Manager -ajokortti

HR & työsuhde

- 19.9. Perhevapaat käytännössä
- 19.9. Työaikalaki käytännönläheisesti
- 26.9. Sitouta oikein - erilaiset henkilöstön kannustinjärjestelmät
- 27.9. HR-vuosikello
- 28.9. Näin hyödynnät ChatGPT:tä HR-työssä
- 3.10. Työhyvinvointikortti@
- 4.10. Yhdenvertaisuus ja henkilötietojen käsittely työpaikalla
- 4.10. Vuosilomalaki käytännönläheisesti
- 5.10. Työoikeuspäivä 2023
- 10.10. Työsuhteen päättämistilanteet - henkilöön liittyvät päättämissytyt
- 10.10. Työ vähenee - lomauttaminen ja irtisanominen
- 24.10. Ulkomailta Suomeen tulevan työntekijän palkkaus, eläkevakuuttaminen, verotus
- 7.11. Totti Karpela: Työpaikan haastavat sisäiset vuorovaikutustilanteet
- 9.11. HR-dokumentaatio käytännössä
- 14.11. Joustavat työaikajärjestelyt

Kansainvälistyminen

- 4.10. Incoterms@ 2020 -toimituslausekkeet ja logistiikan pullonkaulat
- 11.10. Tavaroiden maahantuonti EU-alueen ulkopuolelta (B2B)
- 9.11. Vientikaupan keskeiset asiakirjat

Taloushallinto & verotus

- 21.9. Taloushallinnossa huomioitavat alv- ja tuloverosäännökset
- 22.9.-15.12. Hyväksytty Talouspäällikkö -valmennus
- 26.9. Suuri arvonlisäverotuksen ajankohtaisseminaari
- 26.-27.9. Palkanlaskennan ajokortti@ - osa 1
- 28.9. Suuri Palkkapäivä
- 3.-4.10. Arvonlisäverotuksen ajokortti@ (peruskurssi)
- 11.-12.10. Kirjanpidon syventävät valmennuspäivät
- 13.10. Ajankohtaista kiinteistöliiketoiminnan, osakekauppakulujen ja vahingonkorvausten arvonlisäverokohtelusta
- 24.10. Kirjanpidon perustehtävät -valmennuspäivä
- 25.-26.10. Palkanlaskennan ajokortti@ - osa 2
- 25.-27.10. Talous ja Vero -laivaseminaari
- 30.10. Strateginen talousjohtaminen
- 8.11. ChatGPT:n tehokäyttö taloushallinnossa
- 15.-16.11. Reskontranhoitajasta kirjanpitäjäksi

Myynti, markkinointi & viestintä

- 18.9. Lisää tehoa markkinointiin ja viestintään ChatGPT:stä
- 21.9. Asiakassuhteen hoitaminen Teamsilla
- 27.9. Juhana Torkki: Miten syntyy vetoava tarina
- 2.10. Tietosuojavastaavan täydennyskoulutus
- 5.10. Puhe-Judon™ peruskurssi
- 24.10. Suunnitelmallisesti somessa - Strategia, sisältösuunnitelma ja tekoälyn hyödyntäminen
- 30.10. Kirjallinen reklamaatio - miten vastaat oikein?
- 6.11. Harri Gustafsberg: Vaikuttamisen anatomia
- 7.11. Totti Karpela: Kuormittavista asiakastilanteista palautuminen
- 14.-15.11. Project Manager -ajokortti
- 17.11. ChatGPT myyntityössä

Kauppakamari kouluttaa

Kauppakamarin monipuolinen koulutustarjonta pohjautuu asiakkaiden toivomuksiin ja tarpeisiin. Ison osan koulutuksistamme toteutamme hybridikoulutuksina. Tällöin tarvitset vain nettiyhteyden ja olet mukana suorana lähetettävässä koulutuksessa omalta laitteeltasi.

Ohje ilmoittautumiseen verkkokaupassa: kaikki tilaisuudet ja koulutukset menevät ostoskoriin kautta. Kannustamme tekemään henkilökohtaisen rekisteröinnin, jokainen voi tehdä omat henkilökohtaiset tunnukset, jolloin maksullisissa koulutuksissa saatte heti jäsenetuhinnan ja ilmoittautuminen on vaivattomampaa.

Autamme mielellämme, otathan yhteyttä ep@kauppakamari.fi, (06) 429 8100

**Koko koulutusvalikoiman löydät osoitteesta
kauppakamarikauppa.fi**

Kaikkea ei tarvitse tietää itse – Kauppakamarista saat asiantuntevaa neuvontaa

Neuvomme jäseniämme

arkisin klo 8–16
numerossa
09 2286 0250.

Asiantuntijamme ja lakimiehemme auttavat maksutta työsuhteisiin, verotukseen, taloushallintoon, kansainvälistymiseen, kestävään kehitykseen ja lakiasioihin liittyvissä kysymyksissä.

Saat vastaukset nopeasti ja luotettavasti.

Voit myös lähettää kysymyksesi yhteydenottolomakkeen kautta helsinki.chamber.fi/neuvonta_ja_palvelut/maksuton_neuvontapalvelu tai etunimi.sukunimi@helsinki.chamber.fi.

Kauppakamari auttaa kasvuhaluista yrityksistä maailmalle. KV-jeesaaajat-verkostomme kokeneet kansainvälisen kaupan ammattilaiset jeesaaavat jäsenyrityksiämme kasvun polulla.

Voit kysyä neuvoja, vinkkejä ja apua maksutta.

Anne Viitala
Senior Advisor
Puh. 0400 811 490
anne.viitala@viexpo.fi

- maksuton vientineuvonta
- markkinaselvitykset
- yritysten kehittämisspalvelut
- markkinaselvitysmatkat
- kansainväliset messut
- vientiprojektit yritysryhmille

Juha Lahtinen
CEO, partner
Export Maker Oy
puh. 050 036 5851
juha.lahtinen@exportmaker.fi

- kansainvälistämisstrategian laatiminen ja toimeenpano
- kv-uusasiakashankinta
- PK-yritysten viennin aloittaminen ja kehittäminen
- jälleenmyyntiverkoston rakentaminen
- erityiskokemus Kaakois-Aasia (Indonesia), Pohjois-Amerikka ja Euroopasta Puola, saksankieliset maat, Benelux-maat, Ranska, Brittein saaret ja Pohjoismaat

Marko Luoma
toimitusjohtaja
MT Xport Consultants Oy
puh. 045 880 3770
marko.luoma@xport.fi

- Viennin aloittaminen ja vientisuunnitelman tekeminen
- markkinaselvityksen tekeminen
- kv-uusasiakashankinta
- jälleenmyyntiverkoston rakentaminen, laajentaminen ja tehostaminen
- kansainvälisten messujen toteuttaminen
- sähköiset myyntikanavat

Jaakko Saha
logistiikkapäällikkö
Tuoretie Oy
puh. 040 550 7333
jaakko.saha@tuoretie.fi

- vienti, tuonti, passitus
- tullaus ja huolinta
- kuljetussopimukset ja kuljetusvakuutukset
- viranomaisyhteistyö (Tulli, Mavi, Evira)
- kumipyöräkuljetukset, koko Eurooppa (lämpötilasäädelltyt)
- konttiliikenne ympäri maailman, meri-, lento- ja kumipyöräliikenne kokonaisuudessaan

Helsingin seudun kauppakamarin asiantuntijat vastaavat henkilökohtaisesti kaikkiin Helsingin seudun, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kymenlaakson, Lapin, Länsi-Uudenmaan, Oulun, Rauman, Riihimäki-Hyvinkään, Satakunnan ja Turun jäsenyrityksistä lähetettyihin kysymyksiin. Vastaamme vuosittain yli 8 000 kysymykseen.

Markkinoinnin materiaalit yhdeältä luukulta

VISUAALINEN ILME

Tuotamme kaikki yritysilmehen mukaiset aineistot niin painotuotteisiin, kuin digikanaviin.

TUOTANTO

Valmistamme kaikki paperiset painotuotteet, suurkuvatulosteet ja muut brändiäsi tukevat materiaalit.

HALLINTA

i247-brändivahti, materiaalien varastointipalvelu ja postitukset auttavat arjen hallinnassa.

Katso palvelumme:
iprint.fi

i-print
Part of Ilkka

ILMOITUSTAULU

*Parhaat onnittelet
160-vuotta täyttävälle
ProAgrialle!*

*Paljon Onnea
30-vuotias
Purso AluCool Oy!*

*Parhaimmat onnentoivotukset
Lapuan Kankureille!*

*Suurenmoiset onnittelet
50 vuotta täyttävälle
VM Carpetille!*

*Paljon Onnea
35-vuotias
Fysioterapia Forte Oy!*

*Parhaat onnittelet
10-vuotias
VV-Kuivaus!*

Kamarikuulumiset

Seinäjoen Seudun Nuorkauppakamarin kanssa yhdessä myönnettävä Läpi Harmaan Kiven -palkinto myönnettiin Helasteel Oy:lle. Palkinnon vastaanottivat toimitusjohtaja Kimmo Erikoinen sekä hallituksen puheenjohtaja Pekka Antila. (Kuva vasemmalla)

Kamari-Golf pelattiin helteisen sään tahdittamana Härmässä. Voittajaksi nousi Seinäjoen Seudun Nuorkauppakamaria edustanut Harri Julmala.

Kauppakamarin kevätkokouksessa myönnettiin toimitusjohtaja Johanna Ratialle kauppakamarin ansioristi hänen tekemästään työstä elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin Vuoden Kouluttautujaksi 2022 valittiin ähtäriläinen Tankki Oy, joka on esimerkillisellä tavalla panostanut kouluttautumiseen laajalla skaalalla. HR päällikkö Suvi Sunell vastaanotti palkinnon yrityksen puolesta.

Laidunkauden avajaisten merkeissä vierailimme Lapuan Kankureilla. Samalla saimme tutustua upeaan yrityksen historiasta kertovaan näyttelyyn.

Kauppakamarin maksuttomat tapahtumat

12.9.2023

Muutosjohtaminen - miten varmistat, että muutoksen hyödyt saavutetaan

Seinäjoki

19.9.2023

Tutustu Ilmoituskanavaan

Maksuton tietoisku

21.9.2023

Yritysten vastuullisuusraportointi käytännössä

Maksuton tietoisku

22.9.2023

Naton kaupalliset mahdollisuudet - mitä yritysten tulee tietää Natosta?

Seinäjoki

26.9.2023

Kamarilounas

Kauhajoki

24.10.2023

Ilmastotietoisku

Maksuton tietoisku

26.10.2023

Tutustu Ilmoituskanavaan

Maksuton tietoisku

30.10.2023

Suhdannebarometrin julkistus

Seinäjoki

31.10.2023

Jäsenaamukaffit

Alavus

16.11.2023

Syyskokous

Alajärvi

14.11.2023

Henkilöstön palkitseminen, aamukaffit

Seinäjoki

7.12.2023

Kauppakamarin Jouluaamiainen

Seinäjoki

12.12.2023

HHJ-alumnitapaaminen

Seinäjoki

Ilmoittaudu tapahtumiin

kauppakamarikauppa.fi

Q&A LAKIMIEHELTÄ

TÄLLÄ PALSTALLA KOKENEET LAKIMIEHET RATKOVA T JÄSENTEMME ONGELMIA LAIN NÄKÖKULMASTA.
LÄHETÄ KYSYMYKSESI PETRA.PIIRONEN@KAUPPAKAMARI.FI

TOIMITUSJOHTAJASOPIMUS

Osakeyhtiölaki ei edellytä kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen tekemistä. Osakeyhtiölaki toteaa ainoastaan, että osakeyhtiön hallitus.

Osakeyhtiölain mukaan toimitusjohtaja ei ole työsuhteessa osakeyhtiöön, vaan hän on osakeyhtiön toimitusjohtaja. Näin ollen hän hoitaa toimitusjohtajan tehtävää osakeyhtiölaissa määritettyjen tehtävien mukaisesti.

Toimitusjohtaja-asema syntyy silloin, kun yhtiön hallitus valitsee toimitusjohtajan. Toimitusjohtajalle suoritetaan tehtävän hoitamiseksi palkan sijaan palkkiota.

Osakeyhtiö tekee usein toimitusjohtajan kanssa erillisen toimitusjohtajasopimuksen, jolla sovitaan tyyppisesti tarkemmin yhtiön ja toimitusjohtajan välisestä oikeussuhteesta, tehtävistä, toimivallasta, vastuista, palkkiosta ja muista ehdoista. Edelleen toimitusjohtajasopimuksessa sovitaan usein mahdollisesta tulospalkkiosta, lomista, vakuutuksista ja immateriaalioikeuksista. Immateriaalioikeuksia ovat muun muassa yhtiön toiminnassa syntyvät salassa pidettävät liikeideat, innovaatiot ja tekijänoikeudella suojattavat teokset.

Yhtiön kannalta on korostuneen tärkeää varmistaa, että toimitusjohtaja ei voi pian toimitusjohtaja-aseman päättymisen jälkeen alkaa kilpailla yhtiön kanssa hyödyntämällä tietoonsa saamia yhtiön liikesalaisuuksia ja muita luottamuksellisia tietoja. Tämä onnistuu kirjaa-

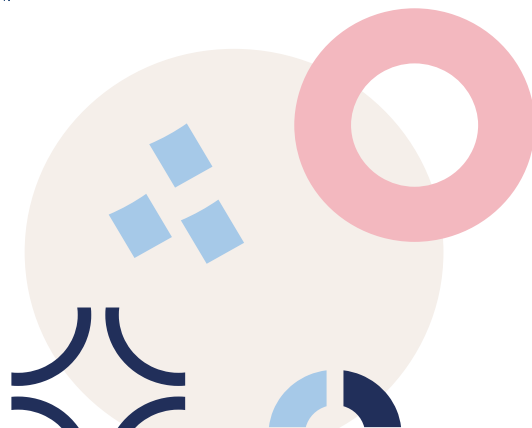
ANTTI PALMUJOKI, ASIANAJAJA
ANTTI.PALMUJOKI@LAW.FI

KIRJOITAJA TOIMII SEINÄJOELLA TOIMIVAN BLF
ASIANAJOTOIMISTO OY:N OSAKKAANA VASTATEN TYÖ- JA
YHTIÖOIKEUDELLISISTA NEUVONANNOISTA

malla toimitusjohtajasopimukseen salassapitovelvollisuus ja kilpailukiello, joita voidaan tehostaa sopimussakolla. Sopimusperusteisen sopimussakon teho perustuu siihen, että se tulee maksettavaksi pääsääntöisesti aina sopimusta rikottaessa riippumatta siitä, onko rikkomuksesta seurannut yhtiölle vahinkoa vai ei. Toimitusjohtajan kilpailukiello voi olla kestoaltaan pidempi ja kiellon rikkomisesta aiheutuva sopimussakko suurempi kuin työntekijöillä. Edelleen toimitusjohtajasopimuksella voidaan sopia siitä, että toimitusjohtajalla ei ole oikeutta toimitusjohtaja-aseman päättymisen jälkeenkään oi-

keutta houkutella tai rekrytoida yhtiön henkilökuntaa toisen yhtiön palvelukseen.

Hyvin ja kattavasti laadittu toimitusjohtajasopimus auttaa välttämään monta riitatilannetta. Samalla se osoittaa, että yhtiö hoitaa toimitusjohtaja-asemaan liittyvän sopimisen ammattimaisesti, mikä osaltaan auttaa osaavan ja sopivan toimitusjohtajan rekrytoinnissa. Hyvän toimitusjohtajasopimuksen yksityiskohdat riippuvat yhtiön tarpeista ja toimialasta. Verkosta löytyvien vakiosopimus pohjien käyttöä ei useinkaan voida pitää suositeltavana tässäkin tilanteessa, koska ne harvoin vastaavat yhtiön yksilölliseen ja tapauskohtaiseen tarpeeseen.

Syvennä osaamistasi ajasta ja paikasta riippumatta

MUUTOSKYVYKKYYS VIHREÄ SIIRTYMÄ DIGITALISAATIO

Tsekkaa

maksuttomat tietopaketit

projektit.seamk.fi/
yrittäjyys-ja-kasvu/myrsky/
menesty-huomennakin/

Katso koko koulutustarjonta
www.yritystenmuutoskumppanina.fi/

Menesty huomennakin!

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

MYRSKY - Yritysten muutoskyvykyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio Länsi-Suomessa -hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

YHTEYSTIEDOT

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi

Toimitusjohtaja
Tomi Kohtanen

P. 050 506 2755

tomi.kohtanen@kauppakamari.fi

Yhteyspäällikkö
Petra Piironen

P. 040 650 1588

petra.piironen@kauppakamari.fi
Vaikuttaminen, verkostoituminen,
jäsenasiat, viestintä, neuvonta- ja
asiantuntijapalvelut

Palveluasiantuntija
Hannele Hynynen

P. 050 343 3753

hannele.hynynen@kauppakamari.fi
Koulutusasiat, neuvontapalvelut,
laskutus, tapahtumajärjestelyt

Palvelukoordinaattori
Valerija Hirvilammi

P. 040 533 8537

valerija.hirvilammi@kauppakamari.fi
Neuvontapalvelut, laskutus,
ulkomaankaupan asiakirjat, markkinointi,
koulutus- ja tapahtumajärjestelyt

LIITY JÄSENEKSI

Kauppakamarin jäsenyys on mahdollisuus olla mukana yhdessä kehittämässä yrityksille tärkeitä asioita niin maakunnassa kuin laajemminkin.

Täytä liittymislomake nettisivuilla

www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/jasenyys

ja tule mukaan vahvaan verkostoon!

OPPIOPIMUKSELLA NUORIA TYÖLLISTÄVIEN KOULUTUSKORVAUS NOUSEE EDELLEEN

OKM on myöntänyt lisärahoitusta oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun tukemaan nuorten kouluttautumista ja työllistymistä.

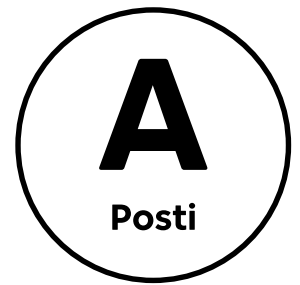
Sedu nostaa edelleen korotetun koulutuskorvauksen määrää. Sitä maksetaan niille oppisopimustyöntäjille, jotka työllistävät alle 20-vuotiaita, vailla 2. asteen tutkintoa olevia nuoria, jotka tekevät koko perustutkinnon tai perustutkinnon loppuun oppisopimuksella.

Korotettu koulutuskorvaus perustutkinnossa on 500 tai 600 €/kk (Huom. maksetaan normaalin koulutuskorvauksen lisäksi). Summat ovat voimassa v. 2023 loppuun.

sedu

LISÄTIETOJA:

yrityspalvelupäällikkö Satu Ahopelto,
p. 040 868 0800, satu.ahopelto@sedu.fi

Kutsu

**ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARIN
SÄÄNTÖMÄÄRÄISEEN SYYSKOKOUKSEEN**

16.11.2023 | Alajärvi

SYYSKOKOUS

Aika: 16.11.2023 klo 12:30
Paikka: Alajärvi

Tulevaisuusvarma yritys ei
hydy muutoksen keskellä
Milsa Malin, Vincit

Mikä vaikuttaa talouskasvuun
Matti Vanhanen, entinen puhemies

Tervetuloa Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin syyskokoukseen Alajärvelle!

Ennen kokouksen alkua on mahdollista osallistua yritysvierailuun Mäkelä Alu Oy:lle. Paikkoja on rajallisesti, joten muistathan kertoa ilmoittautumisen yhteydessä, mikäli osallistut vierailulle. Lisäksi osallistujille on tarjolla lounas Alvariinissa, mikä toimii samalla kokouspaikkana.

Syyskokouksen yhteydessä myös jaetaan kauppakamarin ICT-valiokunnan myöntämä Vuoden digitaalinen eteläpohjalainen yritys -tunnustus.

Tapahtuman päätteeksi on luvassa mielenkiintoisia puheenvuoroja! Tulemme kuulemaan niin entistä puhemies Matti Vanhasta kuin Vincitin Milsa Malinia.

Varmista paikkasi ja ilmoittaudu heti!

Ilmoittaudu viimeistään 10.11.2023
www.kauppakamarikauppa.fi

ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI